

अंकुरित खाद्य पदार्थ खादाका फाइदा

अज्ञात रोगबाट दुईको मृत्यु

फत्तेपुर / सप्तरीको कञ्चनरूप नगरपालिकामा भाइरल इन्फ्लुएन्जाको संक्रमण न्यूनिकरण भएको एक महिना नबित्दै फेरी अज्ञातबाट दुई बालकको मृत्यु भएको छ।

कञ्चनरूप नगरपालिका वडा नम्बर ७ का ६ वर्षीया कृष्णजङ्ग कटुवालको गत मङ्गलबार र वडा नम्बर ५ का १३ वर्षीया कृष्ण सदाको बुधवार मृत्यु भएको हो। खाना खाएर सुतेको अवस्थामा ज्वरो आएर टाउको र छाती दुखेको केही समयमै बालक कटुवालको मृत्यु भएको नगरपालिकाका स्वास्थ्य समितिका संयोजक डम्बर गुप्ताले जानकारी दिनुभयो। वहाँका अनुसार अर्का बालक सदालाई शुरुमा ज्वरो आएको तथा रातीको समयमा टाउको तथा छाती दुखेको तथा केही मिनेटमै रगत छर्दै मृत्यु

भएको छ।

यस अघि गत भदौको अन्तिम सातातिर भाइरल इन्फ्लुएन्जा ९ ज्ञ लङ्गबाट चार जनाको मृत्यु भएको थियो। वडा नम्बर ७ का हरिलाल साह, ७ का १४ वर्षीय दिवस बस्नेत, वडा नम्बर ३ का १४ वर्षीय किशोर र १५ र वडा नम्बर ९ का १४ वर्षीय आमोदकुमार रामको मृत्यु स्वाइनफ्लुबाट मृत्यु भएको थियो।

नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सबिन राज ढकालले उक्त विषयमा प्रदेश २ का समाजिक विकास मन्त्रालय, महामारी तथा सरुवा रोग नियन्त्रण महाशाखा टेकु र जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई मृत्यु भएको बच्चाहरुको विषयमा आवश्यक अनुसन्धान गरी थप मृत्यु हुन नदिन आवश्यक प्रबन्ध मिलाउन आग्रह गरेका छन्।

खेलका नगरपालिकाले प्याराग्लाइडिङ स्कूल संचालन गर्ने

सदर कोइराला

रामपुर / प्रदेश नं. १ मा पहिलो व्यावसायिक प्याराग्लाइडिङ स्कूल संचालन गरिने तयारी भएको छ। त्यसका लागि सुनसरीको सिमानामा पर्ने उदयपुरको बेलका नगरपालिका स्थित मैनामैनी बोप्ताङ डाँडालाई छनौट गरिएको छ।

बेलका नगरपालिका स्थित बोप्ताङ डाँडाबाट साहसिक खेल पर्यटनअर्न्तगत प्याराग्लाइडिङ स्कूल संचालनको तयारी भएको बेलका नगरपालिकाका मेयर दुर्गाकुमार थापाले जानकारी दिए। पूर्वमा पछिल्लो पटक प्याराग्लाइडिङको व्यावसायिक उडान धरानमा दुई निजी व्यावसायिक संस्थाले गरेका थिए। भेडे टार र चिण्डेडाँडाबाट उडान गरिएको थियो। पाईलटको अभावमा यहाँबाट नियमित उडान हुन सकेको छैन।

यही पाईलट अभावलाई टार्न पाईलट उत्पादन गर्ने प्रशिक्षण केन्द्र(स्कूल) सञ्चालन भने बेलका नगरपालिकाको बोप्ताङ डाँडाबाट कोशी किनार उपयुक्त भएको प्राविधिक टोलीले ठहराए पछि स्कूल संचालन गर्न लागिएको मेयर थापाले बताए। बेलका नगरपालिका र नेपाल प्याराग्लाइडिङ एण्ड ह्याण्डग्लाइडिङ एसोसिएशन(नेफा)को सहकार्यमा स्कूल सञ्चालन गर्न लागिएको हो। अहिले उक्त स्थानबाट नियमित उडान पनि भइरहेको छ। स्कूलको लागि धरानको बुढासुब्बा प्याराग्लाइडिङ प्राविधिक सहयोग गरेको छ।

आउदो नोभेम्बर पहिलो साताबाट औपचारिक स्कूल शुरुवात हुने प्राविका अध्यक्ष लेखमणी जिमीले जानकारी दिए।

बेलकामा बोप्ताङ डाँडामा टेकअफ तयारी

गरिएको छ। त्यहाँ करिव १० कठठा जग्गा बुढा सुब्बा प्रालिले नै खरिद गरेको छ। त्यहाँबाट उतरमा करिव कोशी किनारको करिव २५ बिघा खाली जमिन ल्याण्डडको लागि नगरपालिका र स्थानीय वन समुहले उपलब्ध गराएको छ। यहाँ सोलो पाईलटको लागि कोर्ष संचालन हुने बताइएको छ। स्याङ्जाको शिरकोटमा मात्र प्याराग्लाइडिङको स्कूल सञ्चालनमा छ। यो नेपालको पहिलो स्कूल बताइएको छ। यस्तै पोखराको साराङकोटमा पनि छ। यहाँ संचालन हुन लागेको तेश्रो स्कूल हो। बुढासुब्बा प्रालिले सम्भाव्यता अध्ययनको रिपोर्ट तयार गरि नेपाल उड्यान प्राधिकरणलाई दिई मन्त्रालयले गत भदौमा स्कूल संचालनका लागि स्वीकृति दिएको मेयर थापाले बताए।

पुन प्राधिकरण र सेफ्टी विभागबाट सम्भाव्यता र एरोनेटिक अवस्थाबारे विज्ञ टोलीले जाँचबुझ गरे पछि स्कूल संचालनमा आउने छ।

पाईलट अभाव

नेपालमा २ सय पाईलट भए पनि सबै पोखरामा केन्द्रित छन्। स्काई एडभेन्चर प्राविधानका संचालक रोशन अधिकारीले एक जना पाईलट भने राखेका छन्। तर एक जनाले चाप थाम्न नसकेको उनको भनाई छ। एउटा फ्लाईट गरेको पाईलटले ३५ सय लिने गरेका छन्। मासिक तलब दिएर धेरै पाईलट राख्न असम्भव भएकाले स्थानीय पाईलट भए, जुन बेला पनि उपयोग गर्न सकिने उनको भनाई छ।

पूर्वमा सोलो(सिङगल) उडान गराउनका लागि ६ जनासँग लाईसेन्स छ। धरानका राजेश लिम्बु, रोशन अधिकारी, लेखराज जीमि, बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

अव धरान विराटनगर धाउनु पर्दैन

यदि तपाईंलाई दातको कुनै पनि समस्या भएमा सदैब हामीलाई सम्भन्नुहोस्। हामी तपाईंको सेवामा तत्पर छौं।

हाम्रा सेवाहरु

दात सफा गर्ने, दातमा सिमेन्ट भर्ने, दातमा आर.सि.टि.गर्ने, नयाँ दात लगाउने, नमिलेको दात मिलाउने, दात फुकाउने, गिजा सुनिने, दातबाट रगत आउने, मुख गनाउने मुख भित्रका घाउ खटिराहरुजस्ता सम्पूर्ण समस्याको उपचार घोषा क्याम्प धरानका डाक्टरहरुद्वारा गरिनुका साथै दातको एक्स-रे साथै

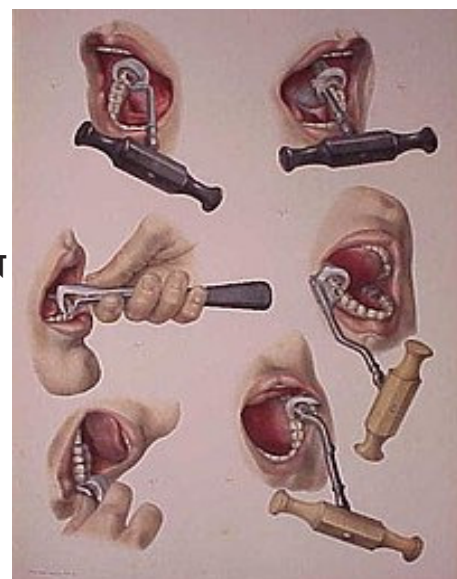
सल्यक्रियासमेत गरिन्छ।

प्रो.पपुलर चौधरी

अप्तकोशी डेन्टल क्लिनिक

सप्तकोशी नगरपालिका १ फत्तेपुर बजार लाइन

सम्पर्क: ९८४८९५१५८३ र ९८९७३०८४४७

हादिक मंगलमय शुभकामना

बडा दशै, तिहार तथा छैठ-२०७५को पुनित अवसमा सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौ।

पिताम्बर बराल (व्यावस्थापक)अशोक चौधरी (अध्यक्ष) एवं मनकामना बहुमुखी सहकारी संस्था लि.सप्तकोशी नपा फत्तेपुर परिवार

खेलका...

शालिग्राम खड्का र राम राईसँग लाईसेन्स छ। तर उनीहरूलाई टेन्डम(डबल) उडानका लागि अनुमति र अनुभव छैन। पूर्वमा पनि विद्यालय भए पाईलट उत्पादन गरि बढि भन्दा बढि उडान गर्न सकिने बताइएको छ।

मेयर थापाका अनुसार नगरपालिकाले बराहक्षेत्र नगरपालिकासँग सहकार्य गरेर बराहक्षेत्र(मैनामैनी) केवलकार संचालन गर्न काम थालेको छ। केवलकारमा चढेर मैनामैनी स्थित वोप्ताड डाँडाबाट पाराग्लाईडिङको मज्जा लिदै कोशी निकारमा ल्याण्ड हुने

छन्। त्यहाँ ल्याण्ड भएर जेट बोट चढि चतरा, कोशी व्यारेज पुगेर आफ्नो गन्तव्यमा पुग्ने गरि काम थालनी गरेको मेयर थापाले बताए। 'आगामी ५ वर्षभित्र सबै योजनाहरू सम्पन्न भईसक्ने छन्।' मेयर थापाले भने।

अघिल्लो वर्ष नै स्कूल संचालनका लागि संभाव्यता अध्ययनका लागि भनेर खेलकुद परिषदले ९ लाख बजेट छुट्याएको थियो। तर उक्त बजेट आफूहरूलाई थाहा नभएको जिल्लाले बताए। आफूहरूले व्यक्तिगत लगानीमा पूर्वाधार निर्माण गरेको उनले बताए।

लागूऔषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पत्तिको वर्वाड गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणाय क्षति पुग्ने हुदा यस्ता पदार्थ देखि टाढा रहौं।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

बडा दशै, तिहार तथा छैठ-२०७५को पुनित अवसमा सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौ।

शम्भु खड्का (अध्यक्ष) दिपक कार्की (व्यवस्थापक) एंव त्रियुगा सहकारी संस्था लि सप्तकोशी १ फत्तेपुर परिवार

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

बडा दशै, तिहार तथा छैठ-२०७५को पुनित अवसमा सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौ।

शान्ता दहाल (व्यावस्थापक)रमिला राई(अध्यक्ष)एंव बिपन्न उत्थान महिला कृषि सहकारी संस्था लि.सप्तकोशी नपा.१ फत्तेपुर परिवार

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

बडा दशै, तिहार तथा छैठ-२०७५को पुनित अवसमा सुख शान्ति, सम्वृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौ।

प्रो. दुखो प्रसाद यादव (दुखी) एबम गौरब टायर रिप्यारिङ सेन्टर सप्तकोशी नपा फत्तेपुर परिवार

सप्तकोशी नगरपालिकाको अनुरोध

- सप्तकोशी नगरलाई शिक्षा, स्वास्थ्य, पर्यटन तथा व्यापारिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्न आ-आफ्नो क्षेत्रबाट लागि परौ।
- शहरलाई स्वच्छ, प्रदूषण रहित सफा शहर बनाउन आफ्नो घरबाट उत्पादन हुने फोहोर आफै तह लगाऔ, कुहिने फोहोरबाट कम्पोस्ट मल बनाउ।
- आफ्नो घर अगाडि, पछाडिको खाली जग्गामा फूलवारी बनाऔ साथै बोट विरुवा रोपौ।
- शहरलाई प्लाष्टिक र पदुष्युक्त बनाउन प्लाष्टिकको भोला प्रयोग नगरौ। कपडा तथा कागजका भोलाहरू बढीमात्रामा प्रयोग गरौ।
- समूहमा मिलेर घरेलु फोहोर तलगाउन चाहनुहुन्छ भने नगरपालिकामा सम्पर्क राखौ।
- नगरपालिकालाई बुझाउनु पर्ने सबै किसिमका करहरू समयमै बुझाई नगरको विकासमा सहयोग पुऱ्याऔ।
- नगरक्षेत्रमा कुनै पनि भौतिक निर्माण कार्य गर्दा नगरपालिकासँग अनुमति लिएर मात्र गर्ने गरौ।
- आफना चौपायहरू जथाभावी छाडा नछाडौ।
- सडक बत्ति समयमा वाल्ने र निभाउने गरौ।
- अशुश्रित खाद्य पदार्थ सेवन नगरौ साथै विक्री वितरण समेत नगरौ।
- सार्वजनिक सम्पत्तिहरूको सबै मिलेर संरक्षण गरौ।
- सभ्य नागरिक बनौ, वन्न सिकाऔ र सभ्य नगरपालिका बनाऔ।

सप्तकोशी नगरपालिकाको कार्यालय,
२ नं. प्रदेश, सप्तरी

२४सै घण्टा तपाईंहरूको सेवामा

हाम्रा सेवाहरू:

छाला, यौन, पाईल्स, फिस्टुला, फिसर, मानसिक तथा परिवार स्वास्थ्य, जेनेरल, मेडिसियन, बालरोग, नाक, कान, घाटी, जेनेरल सर्जरी, स्त्रीरोग,लागु पदार्थ, दुर्ग्यसनी, परामर्श

स्पोर्ट सेवाहरू:

इमेर्जेन्सी, ल्याव, अक्सीजन, फर्मेसी, एक्सरे, अल्ट्रा साउण्ड अब्जरभेसन तथा २४ सै घण्टा एम्बुलेन्स सेवा। साथै टेलिमेडिसिनद्वारा विशेषज्ञ डाक्टरबाट उपचार

एम्बुलेन्स सम्पर्क: ९८४२४०४८०४,
नोट: प्रत्येक दिन ओपिडी सेवामा डा.अनिता बर्मा(जनरल फिजिसियन)जनरल विमारीको जाच गरिन्छ र २४ सै घण्टा

डा. सुबोधकुमार पोखरेल(सेक्सोलोजिस्ट तथा यौन

डा.अनिता बर्मा, जनरल फिजिसियन

डा. सत्यम धिमिरे (छाला तथा यौन रोग सम्बन्धि) -प्रत्येक महिनाको

डा. राजिव धिमिरे(पाईल्स, फिस्टुला रोग सम्बन्धि) -प्रत्येक महिनाको ४ गते

डा. विनोद मिश्र(बिच्छि छाला तथा यौन रोग विशेषज्ञ)प्रत्येक महिनाको २६

डा. नन्दकिशोर कुशवाहा(सेक्सोलोजिस्ट तथा यौन रोग विशेषज्ञ)

डा. बन्दीप्रसाद भट्टराई . डा. समन

माता मनकामना पोलिक्लिनिक

सप्तकोशी नगरपालिका फत्तेपुर, नयाँ बजार, ०३१-५५०९१२, ८०८०८०२८९, ९८०७७७९७००

अहर्मा क्षयरोग भ्रमभ्या

एउटा विश्वप्रसिद्ध जर्नलमा हालै प्रकाशित अध्ययनको रिपोर्टअनुसार क्षयरोग (टिबी) को संक्रमण गाउँ अथवा दुर्गमबाट सहरतिर सुरूवा हुँदै गरेको देखिन्छ । गरिखाने उमेर समूह अर्थात २५ देखि ५५ वर्षका त्यसमा पनि युवा, बढी शारीरिक परिश्रम गर्नेहरू तथा व्यापार-व्यवसाय गर्नेहरूमा क्षयरोगको संक्रमण बढी भएको रिपोर्टमा देखाइएको छ । सहर मा रोजगारीको बढी सम्भावना, राम्रा तथा गुणस्तरीय शैक्षिक संस्थाहरू, औषधि-उपचारको राम्रो व्यवस्था, व्यापार-व्यवसायको सम्भावना, उद्योग तथा कलकार खाना, साथसाथै राजनीतिक र प्रशासनिक केन्द्र पनि भएकोले मानिसहरू हरेक दिन गाउँबाट सहरतिर बसाइँ सर्ने गरेको अध्ययनमा देखिन्छ ।

जनसंख्या वृद्धिले त्यस ठाउँमा सामाजिक, आर्थिक, वातावरणीय प्रभाव पार्नुका साथै बेरोजगारी सिर्जना हुन्छ भने आम्दानी तथा सामाजिक सुरक्षामा असर गर्छ । जसले गर्दा मानिसको दैनिक जीवनका साथसाथै व्यक्तिगत स्वास्थ्यलाई समेत प्रत्यक्ष असर गर्दछ । प्रशासनिक तथा सामाजिक-आर्थिक विकासमा खलबली पैदा गर्छ, जसको फलस्वरूप समाजमा बढ्ने भिडभाडले वातावरणीय सरसफाइ, स्वस्थ बसोबास, फोहोर बिसर्जनमा समस्या पैदा गर्छ । अर्कोतिर सुरूवा रोग फैलाउन मद्दत गर्छ । जसले गर्दा देशमा छिट्टै रोग फैलन सघाउ पुर्याउँछ । टिबी एक किसिमको जीवाणुका कारण हुने सुरूवा रोग हो । यो स्वासप्रस्वासको माध्यमबाट सर्छ । यो रोगबाट भएको वर्ष २०१७ मा विश्वभरिमा १६ लाखभन्दा बढी मानिसको मृत्यु भएको रिपोर्ट विश्व स्वास्थ्य संगठनले सार्वजनिक गरेको छ । टिबी मानिसको मृत्यु हुने प्रमुख १० वटा रोगमध्ये पर्दछ, जुन अहिले पनि विश्वव्यापी जनस्वास्थ्य समस्याको रूपमा रहेको छ ।

नेपालमा पनि वर्षेनि यो रोगबाट ५ देखि ७ हजार मानिसको मृत्यु भइरहेको तथा अर्भै पनि दस हजार भन्दा बढी रोगी पहिचान गर्न छुटिरहेको तथ्यांकले देखाउँछ । त्यसैले अर्भै पनि टिबी नेपालको प्रमुख स्वास्थ्य समस्याको रूपमा रहेको छ । नेपालमा यो रोगबाट धेरै संक्रमित हुने क्षेत्र तराई तथा धेरैभन्दा धेरै गाउँबाट बसाइँसराइ भएका सहरि जिल्लाहरू रहेको आँकडाले देखाउँछ । त्यस्तै बढ्दो सहरीकरण र बसाइँसराइले गर्दा हुने सामाजिक-आर्थिक परिवर्तनले पनि क्षयरोग सार्न मद्दत गरेको छ । ठूला सहरमा आन्तरिक बसाइँसराइले पनि क्षयरोगको संक्रमण बढाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेलछ भन्ने कुरा अध्ययनले देखाइसकेको छ । त्यसैले क्षयरोग रोगथाम गर्नका लागि सहरलाई ठूलो चुनौती बनेको छ । नियन्त्रणका लागि प्रभावकारी कदम चाल्न जरूरी छ ।

जसुरी टेलिफोन

सप्तरी

जिल्ला प्रसासन कार्यालय, सप्तरी	०३१-५२०६२४
क्षेत्रीय प्रहरी कार्यालय,	५२००४५,
जिल्ला प्रहरी कार्यालय,	५२००४५
प्रहरी चौकी, फत्तेपुर,	५४०१००
सशस्त्र प्रहरी बल बेस क्याम्प फत्तेपुर,	९७४३०२३०२१
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी,	५२०२५८
जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय,	५२१६०६
प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार केन्द्र, कञ्चनपुर,	५६०००५
उपस्वास्थ्य चौकी, सप्तकोशी नपा,	५४०१६९
एम्बुलेन्स सेवा, सप्तकोशी नपा	५४०१६९
सप्तकोशी नगरपालिका, फत्तेपुर,	५४००१९
ॐ साई माता मनकामना आरोग्य सेन्टर, फत्तेपुर,	५४०११२
टेलिकम शाखा फत्तेपुर,	५४००६६

कृषि र उद्योग प्रदेश २ को आर्थिक स्रोत

बामशुक्ल मण्डल

प्रदेश नम्बर २ सप्तरीदेखि पर्सासम्म ८ जिल्लामा फैलिएको छ । यस प्रदेशको आर्थिक स्रोत भनेकै कृषि र उद्योग हो । तर प्रदेशको यो आर्थिक स्रोतको समूचित विकास हुन सकेको छैन ।

प्रदेश २ को विकासका निम्ति सबैभन्दा ठूलो सम्भावना भएको कृषिलाई आधार बनाउन सके यो प्रदेशले चाँडै विकासको फड्को मार्न सक्छ । भारतका पञ्जाब र हरि याणाजस्ता राज्यको मोडलमा यहाँको कृषिलाई विकसित गर्न सकियो भने यो प्रदेश देशकै अन्न भण्डार बन्न सक्छ । तर, सिँचाई अभाव, प्राविधिक ज्ञान र सीपको कमीलगायत समस्याले हाल यस प्रदेशभित्रका अधिकांश खेतीयोग्य जग्गा अनुत्पादक बन्दै गएको छ ।

विगत डेढ दशकको अवस्थालाई विश्लेषण गरेर हेर्ने हो भने प्रदेश नं २ अन्तर्गतका सबै जिल्ला उच्च समृद्धि स्तर भएका जिल्लाको श्रेणीमा पर्दथे । तर पछिल्लो समयमा यो प्रदेशअन्तर्गतका आठ जिल्लामध्ये तीन जिल्ला मध्यम समृद्धि स्तर र तीन जिल्ला न्यून समृद्धि स्तर भएका जिल्लाको श्रेणीमा परेका छन् । महोत्तरी र सर्लाही मात्र उच्च समृद्धि स्तर भएका जिल्लाको श्रेणीमा छ ।

यसो हुनुका प्रमुख कारण राजनीतिक नेतृत्वले आम नागरिकको सामाजिक न्याय र समतामूलक समाज सहितको समृद्धिको चाहनालाई सुनिश्चित गर्न नसक्नु र भ्रष्टाचार र अनियमितता मौलाउनु रहेको छ ।

गत पुसमा राष्ट्रिय योजना आयोगले सार्वजनिक गरेको नेपाल बहुआयामिक गरिवी सूचकांक, २०७४ अनुसार प्रदेश २ को ५० प्रतिशत जनसंख्या अर्भै बहुआयामिक रूपमा गरिब छन् । उनीहरूको जीवन धेरै प्रकारका वञ्चितकरणबाट प्रभावित भइरहेको छ । सो सूचकांकले राष्ट्रिय रूपमा भने २८ दशमलव ६ प्रतिशत नेपालीलाई बहुआयामिक रूपमा गरिब देखाएको छ ।

प्रतिव्यक्ति वार्षिक आय, वयस्क साक्षरता दर, मानव विकास सूचकांकलगायत क्षेत्रमा पनि प्रदेश २ को अवस्था दयनीय नै देखिएको छ । मानव विकास सूचकांकतर्फ राष्ट्रिय औषत शून्य दशमलव ४९० को तुलनामा प्रदेश २ का ८ जिल्लामध्ये पर्सा सबैभन्दा बढी (०.४६४) र रौतहट सबैभन्दा कम (०.३८६) छन् ।

राष्ट्रिय योजना आयोग र केन्द्रीय तथ्यांक विभागका अनुसार हाल नेपालको औषत वयस्क साक्षरता दर ५९ दशमलव ५७ प्रतिशत छ । प्रदेश २ का ८ जिल्लामध्ये सबैभन्दा बढी वयस्क साक्षरता दर पर्सा (४८.६९) मा छ भने सबैभन्दा कम रौतहट (३३.८९) मा छ । त्यस्तै सो प्रतिवेदनले वार्षिक प्रतिव्यक्ति आम्दानीतर्फ पनि राष्ट्रिय औषतको तुलनामा प्रदेश २ का २ जिल्ला बारा र पर्साबाहेक अन्यको अवस्था दयनीय नै देखाएको छ ।

बर्सेनि प्राकृतिक विपत्तको मार पनि सबैभन्दा बढी प्रदेश २ अन्तर्गतका जिल्लाले बेहोर्दै आएका छन् । चुरेको तल्लो छेउमा भएका कारण खासगरी वर्षायाममा बाढीले यस भेगका जिल्ला डुबानमा पर्दै आएका छन् । बाढीले बर्सेन कृषिलगायत क्षेत्रमा करोडौं रूपैयाँबराबर

को क्षति पुऱ्याउँदै आएको छ । चुरे क्षेत्र दिन प्रतिदिन नागिदै गएको छ । त्यसको प्रतिकूल असर भैले पहिलो क्षेत्र प्रदेश २ नै हो ।

जनजीविका उकास्ने खालका मुद्दातर्फ अब प्रदेशले चाँडै ध्यान दिनुपर्छ । किनभने संघीयताको मूल मर्म भनेकै मुलुकको समग्र विकास गर्नु हो । पछाडि परेको क्षेत्र, वर्ग, समुदाय सबैलाई विकासको मूलधारमा ल्याउन सक्नु हो ।

राजनीति व्यक्तिगत र दलगत स्वार्थभन्दा माथि उठेर राष्ट्रिय स्वार्थ हासिल गर्ने सशक्त माध्यम हुन नसक्नाका कारण नै यो प्रदेशको आर्थिक विकास र समृद्धि भन्नु ओरालो लाग्दै गएको हो । राजनीतिको सम्बन्ध जनताको जीवनस्तर, आर्थिक उन्नति र प्रगतिसँग नरहेकाले नै प्रदेश २ को आर्थिक विकास र समृद्धि ओरालो लाग्दो अवस्थामा पुगेको निष्कर्ष निकाल्न सकिन्छ ।

केन्द्रीय तथ्यांक विभागका अनुसार २१ प्रतिशतभन्दा कम गरिवीको दर भएका जिल्ला उच्च समृद्धि स्तर भएका जिल्लाको श्रेणीमा पर्दछन् भने ३१ प्रतिशतभन्दा बढी गरिवीको दर भएका जिल्ला न्यून समृद्धिस्तर भएका जिल्लामा पर्दछन् । यसअनुसार, सप्तरी ३९.५, सिरहा ३४.६, धनुषा २३.१, महोत्तरी १६.२, सर्लाही १७.७, रौतहट ३३.४, बारा २९.९ र पर्सा २९.२ प्रतिशत गरिवीको दर भएको जिल्लामा पर्दछन् । विभागको नेपालमा गरिवीको लघु क्षेत्र अनुमान प्रतिवेदनले राजनीतिले मात्र मुलुकको आर्थिक तथा सामाजिक विकासलाई डोऱ्याउन नसक्ने देखाएको छ । सो प्रतिवेदनले २०५८ सालमा तराईका सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, रौतहट, बारा र पर्सा उच्च समृद्धि स्तर भएको जिल्लामा परेको देखाएको छ । तर विकेन्द्रीकृत शासन प्रणालीको अवधारणालाई प्रभावकारी रूपमा व्यवहारमा लागू गर्न नसक्नु र कुनै विशेष जातिको मात्र राज्य संयन्त्रमा बढी वर्चस्व रहनु र राज्यको स्रोतमा पनि उनीहरूकै हालीमुहाली कायम रहनाले विस्तारै यी जिल्ला मध्यम र न्यून समृद्धि स्तर भएका जिल्लाको श्रेणीमा पर्न गएको हो ।

यसका साथै राज्यबाट सामाजिक, आर्थिक र राजनीतिक रूपमा भएको विभेद तथा सामाजिक न्याय र समतामूलक समावेशी आर्थिक विकासका लागि भएको लामो मधेश आन्दोलनका कारण पनि यो प्रदेशमा गरिवी र बेरोजगारी दर बढाएको छ । भण्डै ६ महिनाको निरन्तर मधेश बन्द र पाँच महिनाको नाका अवरोधका कारण यो प्रदेशमा गरिवीको संख्यामा अर्भ वृद्धि भएको हुनसक्ने अनुमान गरिएको छ ।

यसका साथै तत्कालीन अवस्थामा माओवादी र मधेशमा आन्दोलनरत सशस्त्र समूहले चन्दा आतंक सृजना गरे पछि स्थानीय धनाढ्य त्यहाँबाट विस्थापित हुन बाध्य भए । चन्दा आतंक एवम् सम्पत्तिको सुरक्षा नहुनुजस्ता कारणले स्थानीय व्यापारी र धनाढ्य वर्ग नजिकको बजारतिर सरेर व्यापार व्यवसाय गर्न थाले । यसबाट मधेशका बजार विस्तारै संकुचित हुँदै गए, सम्पन्न एवम् मध्यमवर्गको बसाइँसराइले औसत समाज भन्नु गरिब हुँदै गयो । र अनन्ततः मधेशका जनताको जीवनस्तर बढ्नुको साटो भन्नु ओरालो लाग्न थाल्यो ।

राजनीतिक अस्थिरता र सुरक्षाको कमीले बजार सन्तु र आर्थिक गतिविधि घट्दै जानुको असर समग्र मधेशमै परेको देखिन्छ । डेढ दशकयता उच्च समृद्धि स्तर भएका जिल्लाबाट सिरहा र रौतहट न्यून समृद्धिस्तर तथा धनुषा मध्यम समृद्धिस्तर भएका जिल्लाको श्रेणीमा भरिएको छ ।

प्रदेश नं २ अन्तर्गतका जिल्लाको मानव विकास सूचकांकसमेत गिर्दो अवस्थामा रहेका छन् । यस्तो अवस्थामा देखिएको राजनीतिक अस्थिरताले त भन्नु २ नं प्रदेशको अर्थतन्त्रको अवस्था संकटग्रस्त हुने प्रायः निश्चित छ ।

किनभने आर्थिक रूपान्तरणको अनुभूति गराउन नसक्नु र जनताको जीवनस्तर बढाउन नसक्नुमा आर्थिक मुद्दामा राजनीतिक दलले आँखा चिम्ल्ने प्रवृत्ति नै बढी जिम्मेवार देखिन्छ । र राजनीतिक र आर्थिक मुद्दासँगै जानुपर्नेमा राजनीतिक दल विकासभन्दा र राजनीतिमा नै बढी केन्द्रित भएकाले पनि जनताको जीवनस्तर बढ्न नसकेकै हो । हुन त नेपाललाई अतिकम विकसित मुलुकबाट सन् २०२२ सम्ममा विकासशील मुलुकको सूचीमा स्तर उन्नति गर्ने लक्ष्य सरकारको छ । तर भण्डै एक चौथाइ जनता गरिवीको र खामुनि बसोबास गरिरहेको, पूर्वाधार विकास अत्यन्त न्यून रहेको, मुलुकको समग्र कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (जिडिपी)को आकार सानो रहेको र त्यसमा पनि आर्थिक वृद्धि दर अत्यन्त कमजोर रहेको अवस्थामा सरकारले लिएको सो लक्ष्य अत्यन्त महत्वाकांक्षी रहेको बुझाइ धेरैको छ । उक्त लक्ष्य पूरा गर्नका लागि भए पनि प्रदेश २ को आर्थिक विकास र समृद्धि गर्नुपर्ने आवश्यक छ । यसका लागि गरिब, विपन्न र आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पिछडिएका वर्ग एवं समुदायलाई राष्ट्रिय विकासको मूल प्रवाहमा ल्याई उनीहरूलाई राज्यको उत्पादनशील स्रोतसाधन माथि पहुँच पुऱ्याउन जरूरी देखिएको छ । (मधेश दर्पण फिचर सेवा)

डेंगु भाइरस कसरी पहिचान गर्ने

डा. शेरबहादुर पुन

हालै इपीडेमिओलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखाले काठमाडौँमा डेंगु देखिएको सार्वजनिक गरेको छ। पहिलो पटक २७ असोजमा वनस्थली बस्ने एक ३६ वर्षीय युवक डेंगुसँग मिल्दाजुलुदा लक्षण लिएर परामर्श तथा उपचारका लागि आइपुगेका थिए।

प्रयोगशाला परीक्षणबाट उनलाई डेंगु भएको प्रमाणित पनि भयो। मिल्दाजुलुदा लक्षण अरु सहकमीमा पनि भएको सो संक्रमित व्यक्तिले बताएपछि डेंगुले प्रकोपको रूप लिएको हुनसक्ने अनुमान गरिएको छ। यद्यपि यसबारेमा सम्बन्धित निकायले द्रुत गतिमा अनुसन्धान जारी भने राखेका छन्।

काठमाडौँमा डेंगु फैलाउने लामखुट्टे प्रशस्त मात्रामा भएको

एपिडेमिओलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखाले केही वर्ष अगाडि नै गरेको सर्वेले देखाएकोले ज्वरो आएपछि डेंगु भाइरस संक्रमण भएरनभएको समयमा नै पहिचान गर्नुपर्ने बेला आएको छ।

डेंगु शंका कस्तो अवस्थामा गर्ने?

डेंगु फैलन भेक्टर अनिवार्य चाहिन्छ। डेंगुको भेक्टर मुख्यतया एडिस जातको लामखुट्टे एडिस इजिप्टाई वा एडिस एल्बोपिकटसु हुन यी लामखुट्टे सक्रिय हुने खासगरी मनसुनपछिको समय कात्तिक र मंसिर महिनामा हो।

मानिसहरु डेंगु देखिएर ख्ने ठाउँहरुमा आवतजावत गरिरहेका पनि हुन सक्दछन ज्वरो आउने, आखाको गेडी दुख्ने, जोनी दुख्ने, शरीरमा सा साना विबिरा देखिने, आखा र तातो हुने, वाकवाक लाग्ने जस्ता लक्षणहरु डेंगु संक्रमणमा

देखिने गर्दछन्।

माथि उल्लेखित समय, परिस्थिति र लक्षणको समिश्रण भए डेंगु हुनेरफैलने सम्भावना प्रबल हुने गर्दछ। र हाल काठमाडौँमा यी सबै अवस्थाको समिश्रण भएको देखिन्छ।

निश्चित निदान र प्रयोगशाला नतिजाको विश्लेषण कसरी गर्ने?

प्रयोगशाला परीक्षण पोजिटिभ देखिए मात्र डेंगु निश्चित भएको मानिन्छ तर यसको नतिजा विश्लेषण गर्नमा कहिलेकाहीँ स्वस्थकाकीहरु पनि चुकेका देखिन्छन। खासगरी डेंगु आइजिजी देखिए पुरानो संक्रमण देखाएको भनेर विश्लेषण गर्ने गरेको देखिन्छ, जुन गलत हो।

हुनत, धेरै चिकित्सकहरुले डेंगु आइजिएम र आइजिजीका नतिजाहरुलाई त्यति नजिकबाट हेरेको पाइँदैन वा यसैको आधारमा विरामी

कति जटिल अवस्थामा जान सक्छ भनेर अनुमान गरी सोअनुसार उपचारमा विशेष चासो दिएको पाइँदैन।

जस्तै माथि उल्लेख गर ेजस्तो डेंगु आइजिजी कुनै पुरानो संक्रमण नभई दोस्रो पटक फेरि संक्रमित भएको भनेर बुझ्नु पर्दछ, जसलाई रिसेन्ट सकेन्डरी इन्फेक्सन भन्ने गरिन्छ। र यो प्रथम संक्रमण रिसेन्ट प्राइमेरी इन्फेक्सन भन्दा खतरनाक हुने गर्दछ। डेंगु आइजिएम मात्र पोजिटिभ देखिए रिसेन्ट प्राइमेरी इन्फेक्सन भन्ने गरिन्छ। दुवै डेंगु आइजिएम र आइजिजी देखिए रिसेन्ट सकेन्डरी इन्फेक्सन भनेर बुझ्नु पर्दछ।

डेंगु सेरोटाइप किन आवश्यक?

डेंगु सेरोटाइप नियमितर आधारभूत जाँचअन्तर्गत परीक्षण गर्ने गरिँदैन तर यसले डेंगु संक्रमित विरामी कति जटिल अवस्थामा जान सक्छ

भनेर पूर्वअनुमान गर्न भने महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने गर्दछ।

हाल डेंगुका चार प्रकार का सेरोटाइप छन् जसलाई १, २, ३, ४ गरेर वर्गीकरण गरिएको छ। जस्तै यदि पहिले डेंगु सेरोटाइप १ ले संक्रमण गर ेको थियो र अहिले सेरोटाइप १ बाहेकको अरु कुनै तीन मध्यको सेरोटाइपले दोस्रो पटक रिसेन्ट सकेन्डरी इन्फेक्सन गर ेको भए त्यो संक्रमित विरामी जटिल अवस्थामा जान सक्ने सम्भावना अत्यधिक हुने गर्दछ।

यसकारण पनि डेंगु सेरोटाइप जानकारी हुन अति आवश्यक हुन्छ तर नेपालमा अनुसन्धानको लागि बाहेक हरेक वर्ष डेंगुको सेरोटाइप पहिचान गरेर सार्वजनिक गर्ने गरेको पाइँदैन।

कुन बेला डेंगु जटिल अवस्थामा (warning signs) भएको अनुमान गर्न सकिन्छ

? विश्व स्वास्थ्य संगठनले केही लक्षणरचिन्हहरु देखिएमा त्यो जटिल अवस्थाको डेंगु हुनसक्ने भनेको छ। डेंगु पहिचान भइसकेको अवस्थामा, पेट असाध्य दुख्नु, तारन्तार बान्ता हुने, शिथिल हुने, पेटमा पानी जम्नु, मुखबाट रगत बगेमा, कलेजो बढ्नु र त्यस्तै रगतमा प्लेटलेट्सको मात्रा घट्नु र हेमाटोक्रिट बढेमा डेंगु जटिलतातिर गएको अनुमान गर्न सकिन्छ र धेरै कडा भएमा विरामी बिहोस हुनसक्दछ जसलाई डेंगुसक सिन्ड्रोम भनिन्छ।

नेपालमा वर्षेनि डेंगु देखिने गरेको पाइन्छ भने डेंगुको चारै सेरोटाइप पनि देखिइसकेका छन् यस्तो अवस्थामा डेंगु संक्रमितहरुमा वर्षेनि डेंगु जोखिमका चिन्ह देखिँदैजाने सम्भावनाहरु पनि वर्षेनि बढ्दै जान सक्नेछ।

अंकुरित खाद्य पदार्थ खादाका फाइदा

डा रविनलाल श्रेष्ठ

प्राकृतिक चिकित्सा एक यस्तो चिकित्सा विज्ञान हो, जसमा कुनै पनि औषधिको प्रयोगविना रोगको उपचार गरिन्छ।

यसमा आहारलाई नै औषधिको रूपमा प्रयोग गरिन्छ र अंकुरित खाद्य पदार्थलाई विशेष जोड दिइन्छ। यस्ता खाद्यलाई अमृत भोजनको संज्ञा पनि दिन सकिन्छ।

अंकुरित खाद्य भनेको अनाज, गेडागुडी वा तरकारीका बिउहरूलाई पानीमा निश्चित समयसम्म भिजाएर उमारिएको खाद्यपदार्थ हो।

उमार्दा अनाज, गेडागुडी वा तरकारीका बिउमा पाइने जटिल संरचना भएको पौष्टिक तत्वहरू सरल संरचनामा परिवर्तन हुन्छन् र नयाँ खनिज, भिटामिन तत्वहरु उत्पन्न हुन्छन् र सुपाच्य बन्छन्।

यसलाई खाजा तथा नास्ताको रूपमा दिनहुँ काँचै खान सकिन्छ। काँचै खाँदा असर गर्छ भने हल्का बफाएर खान सकिन्छ, तर काँचै खाँदा यसबाट अधिक मात्रामा पौष्टिक तत्व प्राप्त गर्न सकिन्छ।

अंकुरित खाद्यका

फाइदाहरू

- यस्ता खाद्य पदार्थमा कार्बोहाइड्रेट, ग्लूकोज, फ्रुक्टोज, माल्टोज आदिमा र प्रोटीन अमिनो एसिडहरूमा परिवर्तन हुन्छन् भने खनिज तत्व र भिटामिनको मात्रा र गुणस्तरमा वृद्धि हुन्छ। उमार्दा खाद्य पदार्थमा हुनसक्ने अखाद्य तत्व पनि नष्ट हुन्छन्। यी परिवर्तनले गर्दा पौष्टिक तत्वहरू सुपाच्य हुन्छन् र शरीरले सजिलै प्रयोग गर्न सक्छ।

- अंकुरित खाद्य पदार्थमा भिटामिन ए, वि, सी र के को मात्रामा वृद्धि हुन्छ।

- उमार्दा लाइसिन नामक अमिनो एसिड बन्छ जसले क्याल्सियमको शोषणमा मद्दत गर्दछ, मांसपेशीको प्रोटीन बनाउँछ, घाउहरू चाँडै निको पाउँछ र हमीन, इन्जाइम् र एन्टिबडी बनाउन निकै महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ।

- अंकुरित खाद्यमा एन्टिअक्सिडेन्ट तत्वहरू बढी मात्रामा पाइन्छन् जसले गर्दा फ्रिराडिकल्सको असरबाट हुने थुप्रै रोगबाट बच्न सक्छौं।

- अंकुरित मेथीले मधुमेह र वाय रोगमा फाइदा गर्छ।

- अंकुरित खाद्यहरूमा विरूबामा पाइने फाइटोइस्ट्रोजिन भन्ने तत्व पाइन्छ जसले महिलाहरूमा महिनावारी रोकिएपछि हुने समस्याहरू जस्तै हड्डी कमजोर हुने, शरीर तात्ने, पसिना आउने, मन अनियन्त्रित हुने जस्ता महिनावारी हुनुभन्दा पहिला देखिने समस्याहरू र स्तन क्यान्सर लाई नियन्त्रण गर्दछ।

- यसमा कम क्यालोरी हुन्छ, नियमित सेवनले तौल घटाउन मद्दत गर्दछ।

खाद्यपदार्थ उमार्ने तरिका सबैभन्दा पहिले राम्रो खालको अनाज, गेडागुडी वा तरकारीका बिउलाई राम्ररी धुनुपर्छ। त्यसपछि सफा र स्वच्छ पानीमा ६ देखि १२ घण्टासम्म भिजाएर राख्नुपर्छ बाँकी रहेको पानी फाल्ने र पुनः एकपटक सफा पानीले धुने।

अब सफा र पातलो सुतीको कपडामा पोको पार्ने र घाम नलाग्ने अँध्यारो ठाउँमा भुन्डाएर राख्ने वा पोको नपारिकन घाम नलाग्ने अँध्यारो ठाउँमा त्यतिकै राख्ने। यसरी र खेको २४ घण्टादेखि ७२ घण्टाभित्र यी पदार्थ उम्रिन्छन्।

उमार्न सकिने खाद्य तत्वहरू

अनाज: गहुँ

गेडागुडी र मुड्को गेडा, चना, भटमास, बोडी आदि।

बिउ र मेथीको दाना, ब्रोकाउली, बन्दागोभी, गाँजर, मुला, सलगम, चुकन्दर आदि।

अंकुरित अन्न र केही अनुसन्धानहरु

- अमेरिकामा १० हजार मानिसमा गरिएको एक सर्वेक्षणले अंकुरित मुड हप्तामा ४ पटकभन्दा बढी खानाले मुटु रोग २२ प्रतिशतले कमी आउने देखाएको छ। त्यसैगरी नर्सहरूमा गरिएको अर्को सर्वेक्षणले हप्तामा ४ पटकभन्दा बढी खानाले आन्द्राको क्यान्सर हुने सम्भावना ३५ प्रतिशत कम हुने तथा पुनः दोहोरिने सम्भावना ६५ प्रतिशतले कम हुने देखाएको छ।

- अंकुरित मुडमा पाइने खाद्य रसाहरूले पित्तलाई सोस्छ जसले गर्दा रगतमा कोलेस्टेरोलको मात्रा कम हुन मद्दत गर्दछ। यसमा ग्याँस बनाउने तत्वहरू कम मात्रामा हुन्छन् जसले गर्दा कुनै पनि पाचन प्रणाली सम्बन्धित रोगहरूमा यसलाई खान सकिन्छ।

- अंकुरित मुडमा भिटामिन सि र के प्रचुर मात्रामा पाइन्छ।

- अंकुरित ब्राउन राइस खाँदा मधुमेहमा फाइदा पुग्छ। यसबाट मुटु र रक्तनलीसम्बन्धी रोग लाग्ने सम्भावना कम हुन्छ। यस्तै, निरास तथा रिस जस्ता भावना कम हुन्छन् र थकान पनि चाँडै मेटिन्छ।

- अनाजहरू तथा गेडागुडी उमार्दा अमिनो एसिडहरू र विरूप वद्धि भने प्रोटीन र जटिल कार्बोहाइड्रेड सुपाच्य हुन्छन्।

- अंकुरित ब्रोकाउलीको बिउमा इसोथाइसाइनेट्स नामक तत्व पाइन्छ जसले मूत्रथैली, स्तन तथा पेटको क्यान्सर हुनबाट बचाउँछ।

- अंकुरित ब्रोकाउलीको

बिउ गर्भवतीले नियमित खाएमा बच्चाहरूलाई जीवनभर मुटु रोग नलाग्न सक्छ।

- फापरमा अंकुरित गर्न र खेको २४ घण्टापछि कलेजोमा बोसो जमेर हुने रोगहरूलाई निको पार्ने तत्वहरूको जन्म हुन्छ। यसमा रुटिन र क्युर्सर्टिन भन्ने तत्वहरूको पनि वृद्धि हुन्छ।

- अंकुरित केराउमा सुपाच्य खनिज तत्वहरू जिंक र म्याग्नेसियमको वृद्धि हुन्छ। यसका लागि केराउ ४ दिनसम्म उमार्नुपर्छ। जिंकले छाला र कपाल राम्रो बनाउँछ र साथै विर्यको गुणस्तरमा वृद्धि गर्दछ।

तपाईंको यो साता

मेघ (बु,चे,चो,ला,लि,लु,ले,लो,अ): समय उत्तम खालको छ। आर्थिक काम कारोबारबाट सोचे भन्दा राम्रो प्रगति होला। शुभ समाचार सुन्नाले मन प्रशन्न रहला।

वृष (इ,उ,ए,ओ,वा,वि,वु,वे,वो): समय राम्रै रहे पनि खर्च बढ्ने छ भने विवादको सामना गर्नुपर्ला। स्वास्थ्य सम्बन्धि समस्या नआउला भन्न सकिन्न। मन दोधार होला।

मिथुन (का,कि,कु,घ,ङ,छ,के,को,ह): मनमा चंचलता बढ्नेछ। आफन्तजनबाट सहयोग मिल्न कठिन होला। एकाग्र भएर काम गर्न सुस्तिकल पर्ला।

कर्कट (हि,हु,हे,हो,डा,डि,डु,डे,डो): पठन पाठन तथा लेखन कार्यमा रुचि बढ्नेछ। यात्राको लागि उपयुक्त समय मान्न सकिन्छ। मन प्रफुल्ल रहला।

सिंह (मा,मि,मु,मे,मो,टा,टि,टु,टो): शैक्षिक क्षेत्रको माध्यमबाट विशेष स्थान प्राप्त होला। तपाईंको पछाडी कुरा काट्नेहरु आफैँ पाखा लाग्ने छन्।

कन्या (टो,प,पी,पू,ष,ण,ठ,पे,पो): विशिष्ट व्यक्तिको सुख सहयोग प्राप्त होला। काम गर्ने जांगर र आत्मबल बढला। मनमा उत्साह र हिम्मत बढ्नेछ।

तुला (रा,रि,रु,रे,रो,ता,ती,तु,ते): आर्थिक कारोबारमा पूर्ण सफलता मिल्ला। शैक्षिक क्षेत्रभने मध्यम रहला। सांस्कृतिक तथा सांगितिक कार्यक्रममा सहभागी भइएला।

वृश्चिक (तो,ना,नि,नू,ने,नो,या,यि,यु): आफ्नै प्रयासमा आम्दानीका नयाँ स्रोतहरु फेला पर्नेछन्। भेटघाटमा मन रमाउनेछ। खर्च बढेपनि आम्दानीका प्रसस्त मार्ग खुलेछन्।

धनु (य,यो,भा,भी,भू,भ,फा,ढ,भे): समय मध्यम खालको छ। नयाँ र रमाइलो ठाउँको भ्रमण होला। सांस्कृतिक तथा धार्मिक कार्यमा सहभागी भइएला।

मकर (भो,जा,जी,जु,जे,जो,खा,खि,खु,खे,खो,गा,गी): समय राम्रो छ। साथीभाईको ठूलो जमघट र खानपानमा सहभागी भइएला। प्रिय व्यक्तिलाई अतिथिको रूपमा स्वागत सत्कार गर्न पाइएला।

कुम्भ (गु,गे,गो,सा,सी,सु,से,सो,द): मिष्ठान्न भोजन प्राप्त हुन सक्छ। पुराना साथीभाईहरूसित भेटघाट होला। व्यापार व्यवसायमा प्रगति होला।

मीन (वी,दू,ध,ढ,दे,वो,च,ची): समय उत्तम खालको छ। तपाईंले गरेका कामको चौतर्फी प्रशंसा होला। माया प्रेमको क्षेत्रमा पूर्ण सफलता मिलेछ।

संविधान कार्यान्वयनमा चुनौती

सन्तोष मेहता

राजपा नेपाल हालै सर कारलाई संविधान संशोधन लगायतको विषयमा ज्ञापन पत्र बुझाएको छ। संविधान संशोधन मध्येको सीमांकन पुनः रेखांकन अति महत्वपूर्ण विषय हो। यसो हुन नसके द्वन्द्वको समाधान पनि हुन सक्तैन। के हो त हालका सीमांकन, विकृत हुनुको चुरो र अर्को सीमांकन माग पछाडिको मनोविज्ञान ?

संसारमा हुने ठुलठूला शान्तिपूर्ण अहिंसात्मक आन्दोलन हारेको इतिहास बिरलै पाइन्छ। पाइए पनि तत्पश्चात् आन्दोलनको स्वरूप र डिमान्ड अझ न्याडिकल भएको र त्यसको परिणाम पनि अझ अनपेक्षित हुने गरेको पाइन्छ। नेपालमा पनि ऐतिहासिक मधेश/थरूहट आन्दोलन हारेको/दबाइको पश्चात् कतिपय व्यक्ति वा विशेषवर्ग खुसी भए होलान्, अब नेपालको राजनीतिक समस्या समाधान भए भनेर ठाने होलान्। तर त्यसो बुझ्नु ठूलो भुलमा फस्नु हुनेछ, मुलुकको अहितमा सोच्नु हुनेछ।

तत्कालीन मधेशी मोर्चाले संघर्षको कार्यक्रमहरू घोषणा गरे लगत्तै सत्तापक्षले पनि उक्त संघर्ष फितलो हुने गरी प्रतिसंघर्षका कार्यक्रमहरू गर्दै अन्ततः संसारमा बिरलै भएको मधेशी(थारू) जनताको शान्तिपूर्ण अहिंसात्मक संघर्षलाई बेवास्ता गरी लोकतन्त्रको सामान्य मूल्यमान्यताको समेत धज्जीया उडाइदिएको थियो। संसारमा कतै पनि आन्दोलन र जनताको प्रतिकारमा र ज्यपक्ष यसरी क्रूर तरिकाले उभिएको थिएन होला।

राज्य पक्ष र आन्दोलन र त पक्ष विभाजन र तनावको मूल कारण बनेको थियो संघीयतामा सीमांकन र यसको निर्णय गर्ने आधार एव विधि। तर सत्तापक्ष जबर्जस्ती गणितकै गर्भबाट अस्वस्थ संविधान जन्माए, जसलाई गर्भमै सामान्य संशोधन समेत गर्नुपरेको थियो।

राजपा नेपाल अर्थात् तत्कालीन मधेशी मोर्चालगायत पहिचानवादी दलहरूसँग विगतमा भएका सम्झौता अनुरूप एवं अन्तरिम संविधानको भावनाअनुरूप सहमतिको गर्भबाट मात्र स्वस्थ संविधान जन्मिन सक्ने अवस्था प्रशस्त हुँदाहुँदै पनि अपाङ्ग, अस्वस्थ संविधान जबरजस्ती मधेशी, आदिवासी जनजाति, थारू, मुस्लिम, महिला, दलित

उपर लादेका छन्। तनावको चुरो यहि हो। संविधान प्रतिको अपनत्व एव स्वामित्व नहुनु पछाडि संविधानसभाको प्रमुख स्टेकहोल्डर तत्कालीन मोर्चालाई संविधान निर्माण प्रक्रियामा समेत सामेल नगराइनु त हुँदै हो, पहिचानवादी तथा मधेशको पक्षमा कन्टेन्ट पनि नहुनु हो। वास्तवमा यस्तो परिस्थितिको असली चुरो के त विश्लेषण आवश्यक छ।

क. राजनीतिक टकरावको चुरो :

नेपालमा करिब एक सय २५ जातजाति र भाषाभाषी भए पनि मूलतः तिनीहरूलाई चार वटा प्रजातीय समूहमा विभाजित गर्न सकिन्छ। ती हुन् पहाडी (खस) आर्य, मैदानी आर्य(अनार्य, पहाडी तिब्बती(वर्मेली एवम् किराँत(मङ्गोल र मैदानी अष्ट्रो(इन्डो)।

भौगोलिक रूपले हिमाल, पहाड र तराई तीनवटा भौगोलिक क्षेत्रमा पनि हावापानी, वातावरणले गर्दा फरक(फरक संस्कृतिको निर्माण हुन गएको छ। जसले उल्लेखित चारवटै प्रजातिको आ(आफ्नै साभा पहिचान पनि स्थापित गरेको छ।

जस्तो पहाडी तिब्बती(वर्मेली एवम् किराँत(मङ्गोलहरूको साभा पहिचान आदिवासी जनजातिको रूपमा स्थापित छ। पहाडी आर्यको (खस) नेपालीको रूपमा पहिचान बनेको छ। मैदानी आर्य(अनार्य(अष्ट्रो(इन्डो र तराई जनजाति तर धेरै मात्रामा आर्य र अनार्यहरूबीच घुमिल भइसकेको) को तराईली(मधेशीको रूपमा परिचय बनेको छ।

जनसंख्याको हिसाबले पनि तराईली(मधेशीको जनसंख्या ३१.७०५, पहाडी हिमाली जनजातिको २८.५५ र दलित बाहेक खस आर्यको ३०.८९५ रहेको छ। तीनवटै पहिचान समूहको जनसंख्या बीच पनि ठूलो भिन्नता छैन।

बाहुल्य, बर्चस्व र आधारभूमिको हिसाबले पनि तीनवटै पहिचान समूहको आ(आफ्नै भूगोल कायम छ।

जस्तै तराईली(मधेशीको भूगोल तराई(मधेश क्षेत्र हो। पहाडी आदिवासी जनजातिको भूगोल पूर्वी र मध्यपहाडी तथा हिमाली क्षेत्र हो। खस नेपालीको आधारभूमि एवम् भूगोल पश्चिम पहाड हो। आ(आफ्नो भूगोलमा संस्कृति, मनोविज्ञान, अर्थतन्त्र, इतिहास, पीडा लगायतमा यिनीहरू बीच समानता छ।

राष्ट्रियतासम्बन्धि विश्वव्यापी परिभाषाअनुसार

यसरी समरूप वा साभा भूगोल, भाषा, अर्थतन्त्र, मनोविज्ञान आदी भएको जाति, समुदाय र जनजातिहरू साभा रूपमा राष्ट्र (नेशन) हो। र, तिनीहरूको भावना नै राष्ट्रियता हो। यही परिभाषाअनुसार नेपाल बहुराष्ट्रियता भएको मुलुक पनि हो।

यसको अर्थ नेपालमा मुख्यतः तीन प्रकारको राष्ट्रियताको विकास भएको छ। पहाडी आदिवासी जनजातिले विकास गरेको जनजातिवाद, पहाडी आर्यहरूद्वारा विकसित नेपालीवाद र तराई(थरूहट मधेशमा विकसित तराईली(मधेशवाद। मुख्यरूपमा भूगोल र सामुदायिक उत्पीडनको पीडाबाट जन्मिएको तराईली(मधेशवाद, जातीय उत्पीडनबाट जन्मिएको जनजातिवाद र राज्यको संरक्षणबाट पैदा भएको तीनवटा भौगोलिक क्षेत्रमा पनि आधार नै बेग्ला(बेग्लै छन्।

काँग्रेस, कम्युनिस्टले अटाहत विनातर्क सक्दो थोरै, कुनै एउटा उत्पीडित पहिचानको बाहुल्य नहुने गरी वा पहिचानलाई पूर्णरूपमा बेवास्ता गरी प्रदेश बनाउने मानसिकताबाट प्रेरित भई सीमांकन रेखा कोरे। राजपा प्रदेशसहितको समग्र मधेश दुई प्रदेशको अडानमा कायमै रहेको अवस्था छ।

आदिवासी जनजाति महासंघ तथा यसै आधारमा बनेका पार्टीहरू जातीय र जायकै वकालत गरिरहेका छन्। यस पछाडीको मनोविज्ञान पनि माथी उल्लेखित तीन वटा अलग अलग राष्ट्रियवाद नै हो। अतः सामाजिक समूह मात्र होइन राजनीतिक दलहरूले पनि यसैलाई पछ्याइरहेका छन्।

प्रादेशिक सीमांकनमा सबैभन्दा विवादित रहेको क्षेत्र भन्ना, मोरङ, सुनसरी पहाडसँग रहनुपरेको कारण पनि ओली र कृष्ण सिटौलाहरूको नेतृत्ववादी अडान त्यसैगरी कैलाली, कञ्चनपुर प्रति शेरबहादुर देउवाहरूको अडान तथा यी क्षेत्रहरू मधेश(थरूहटमै रहनुपर्ने मधेशवादीको अडान फरक(फरक तीन राष्ट्रियता मनोविज्ञानको दृष्टि प्रमाणहरू हुन्।

भापा, मोरङ, सुनसरी तथा कैलाली, कञ्चनपुरको रथाने मधेशी(थारू एवम् तराईली जनजाति भए पनि भापा, मोरङ, सुनसरीमा खस बाहुन कैलाली, कञ्चनपुरमा

खस क्षेत्रीको बाहुल्यता छ।

मूलतः नेपाली कांग्रेसमा क्षेत्री जातिको प्रभाव, एमालेमा पहाडी बाहुनहरूको प्रभाव रहेको हुँदा उनीहरू यति ठूलो मधेश आन्दोलनलाई समेत बेवास्ता गरी यी पाँचवटा जिल्लाको पुनः सीमांकन गर्न तयार भएनन् र मधेशवादी दलहरू सीमांकनको अडान छाड्न पनि तयार भएनन्। अन्ततः लामो मधेश(थरूहट आन्दोलन त्यतिकै तुहिएर गयो। सारमा नेपालको राजनैतिक टकरावको चुरो तीन वटा पहिचान बीचको टकराव, द्वन्द्व र समन्वय नै हो।

संघीयता किन आवश्यक भयो यो अर्को मुख्य प्रश्न हो। एकात्मक देशहरू संघीयतामा तीन कारणले गएका देखिन्छन्। विकास, बहुलता वा विद्रोहलाई सम्बोधन गर्न उनीहरू संघीयतामा गएको देखिन्छ। केन्द्रिकृत प्रणालीबाट विकास कार्य कठिनाई भएको अवस्थामा अपनाईएको संघीयता प्रशासनिक संघीयता हो।

जुन विकेन्द्रिकरणतिर लक्षित हुन्छ। बाहुलतालाई सम्बोधन गर्न अपनाईएको संघीयता पहिचान सहितको संघीयता हो। जुन बहुलताको व्यवस्थापनतिर लक्षित हुन्छ। जातीय, सामुदायिक एवं औपनिवेशिक उत्पीडन तथा नश्ल लगायतमा आधारित गृहयुद्ध वा विद्रोह आदिलाई सम्बोधन गर्न अपनाइएको संघीयता 'इथनिक' संघीयता हो।

जुन अलगाव वा स्वतन्त्रतातिर लक्षित हुन्छ। सुरुवातमा मधेशवादी दल र आदिवासी जनजातिहरू इथनिक संघीयताको बहसमा गएको पनि देखियो। वास्तविकता त के हो भने मधेशी जनता औपनिवेशिक उत्पीडन विरुद्ध विद्रोह नै गरिएको हुन्।

तर मधेशवादी मुद्दाको नेतृत्व गरिरहेका मूलधारका मधेशी मोर्चा आवद्ध दलहरू पहिचानसहितको संघीयतामा सहमत भइसकेका थिए। जुन विविधता एवं बहुलतालाई सम्बोधन गरी व्यवस्थापनतिर लक्षित रहेको थियो। तर अन्ततः काँग्रेस, कम्युनिस्ट प्रशासनिक संघीयताकै पक्षमा रहेयो। अर्को पनि वार्ता र सहमतिमा रहेको सक्सको प्रमुख कारण यही हो।

ख. निकासको प्रस्तावः विगतमा संविधानसभामा यी विषयहरूमा धेरै छलफल गरि

एकै हो। प्रमुख राजनीतिक दलहरूबीच पनि अनेकौं छलफल, निष्कर्ष र सहमतिहरू भएकै थिए। मधेश, आदिवासी जनजाति लगायतका आन्दोलनसँग भएको सहमतिमा र विगतको संविधानसभाले संघीयतालाई पहिचानसँग जोडिएको प्रष्ट देखिन्छ।

पहिचान भन्नाले मूलतः माथी उल्लेखित गरिएका तीनवटा प्रमुख पहिचान नै हुन्। तसर्थ, राज्य सफल हुन चाहन्छ भने अबिलम्ब सर्वदलीय सर्वपक्षीय बैठक बोलाइ सीमांकनको विषयमा पुनः बेलैमा छलफल गरेको वेश हुनेछ। यसका लागि दुइटा विकल्पमा छलफल गर्दा राम्रो हुन्छ। एउटा : जस्तो भेरी, कर्णाली, सेती तथा महाकाली नदीको जलाधार क्षेत्र अर्थात् सुदूरपश्चिम तथा पश्चिमाञ्चल पहाडका केही जिल्लाहरू सम्मिलित एउटा प्रदेश बने ७०% भन्दा बढी खस बाहुल्य प्रदेश नं. १ हुनेछ। त्यसैगरी कोसी गण्डकी जलाधार क्षेत्र अर्थात् पूर्वी एवं मध्यपहाडका जिल्लाहरू सम्मिलित अर्को प्रदेश बने ६६% भन्दा बढी आदिवासी जनजाति बाहुल्य प्रदेश नं. ३ हुनेछ।

तराई(मधेशमा थारू वा गैरथारू यहाँका २० जिल्लामा छरिएर बसोबास गरेको अवस्था छ। तराई(मधेशमा रहने सम्पूर्ण जाति जनजातिको उत्तर(दक्षिण प्रदेशको मनोविज्ञान नभएर पूर्व(पश्चिम प्रदेश बनाउने मनोविज्ञान रहेको छ।

कृषिमा आधारित नेपालको तराई(मधेशको जीवनको रूपमा रहेको कतिपय जिल्लाको चुरे क्षेत्रसहित मैदानी भाग सम्मिलित एउटा प्रदेश ७०% भन्दा बढी तराईली(मधेशी बाहुल्य प्रदेश नं. ३ हुन सक्नेछ।

जनसंख्याको हिसाबले कुनै प्रदेश अत्यन्त सानो वा ठूलो पनि हुने छैन। यसरी पहिचान र सामर्थ्यको सम्बोधन हुनेगरी नेपाललाई तत्काल तीन प्रदेशमा विभाजन गरी सहमति गर्नु सबैभन्दा उत्तम विकल्प हो। यसो गर्दा विगतमा भएको मधेशी, थारू, आदिवासी जनजाति आन्दोलनको भावनाअनुरूप अन्तरिम संविधानको धारा १३८ (१क) अनुकुल मधेशी तथा आदिवासी जनजातिको चाहना अनुरूपको स्वायत्त प्रदेशहरू पनि हुनेछ।

संघीय राज्य कुनै एउटा पुस्ताको विचारले मात्र निर्धारण हुने विषय होइन।

समाजको सामाजिक, आर्थिक स्थितिमा आउने परिवर्तन र राजनीतिक मूल्यको विकाससँगै प्रत्येक पछिल्लो पुस्ताले नयाँ सवालको रूपमा पुनर्मूल्यांकन गरिरहन्छन्। त्यसैले यो निरन्तरको प्रक्रिया हो।

त्यसैले सुरुवातमा कम प्रदेश बनाएर बढीभन्दा बढी जनमनोकांक्षा पुरा गर्ने विधि अपनाउनु श्रेयकर हुनेछ। भविष्यमा के गर्ने अर्को पुस्ताले निर्णय गर्ने छ। त्यसो गर्न नसके दोस्रो सबैभन्दा श्रेयकर उपाय राज्य पुनः संरचना उच्चस्तरीय आयोगले सुझाएको प्रतिवेदनअनुसार दस प्लस एक प्रदेशको ढाचामा जानुको विकल्प छैन। विचार गर्नुपर्ने कुरा के भने आदिवासी जनजाति र मधेशीलाई बेवास्ता गरी निर्माण भएको संविधानको कार्यान्वयन सहज छैन।

त्यसैगरी, केवल मधेशी वा आदिवासी जनजातिको चाहनाअनुरूप मात्रै समग्रमा नेपालको संरचनायुक्त संविधान सम्भव छैन। समग्रमा तीनै प्रकारको राष्ट्रियताहरूको एकता र यिनीहरूको मनोविज्ञान अनुरूपको संघीयतामा सीमांकन भए मात्र राजनीतिक स्थिरता र संविधान कार्यान्वयनको अवस्था रहन्छ। राजनीतिक रूपमा काँग्रेस, कम्युनिस्ट र राजपा फोरम बीचको सहमति गर्नु भनेको सामाजिक रूपमा मधेशी जनजाति र खसहरू बीच सहमति गर्नु पनि हो। त्यसो गरे मात्र हामी नेपाल बनाउन सक्छौं।

समयमै यी शक्तिहरू बिच सहमति हुन नसके राजपा फोरम र कम्युनिस्ट बाहेकका सिके विप्लव जस्ता उग्र शक्तिहरू सहमति प्रक्रियाभन्दा बाहिर त छँदैछन्। तसर्थ र जपालाई असफल बनाउने कोसिस भए सीके राउतको राजनीति सफल हुन सक्छ। कम्युनिस्टको सरकार असफल भए विप्लवको राजनीति सफल हुन सक्छ।

यो दुवै अवस्थामा नेपालको हित र स्वार्थको रक्षा हुन त सक्दैसक्यैन। तसर्थ राजपा नेपाललाई अर्को मूलधार बाहिर धकेल्नु भनेको दलहरूको असफलता मात्र नभई मुलुककै समेत असफलता कहलिने छ।

बाहुलतालाई स्वीकार गरी त्यसलाई व्यवस्थापन गर्ने कि अस्वीकार गरी सबै सँगै समाप्त हुने, चोइस हाम्रै हातमा छ।

मधेश प्रहरीमा तीन हजार युवालाई रोजगारी

सप्तरी / प्रदेश नम्बर २ का भुमी व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्री शैलेन्द्र प्रसाद साहले केही दिनमै गठन हुन लागेको मधेश प्रहरीमा करिब तीन हजार मधेशी युवाले रोजगारी पाउने बताएका छन्।

संघीय समाजवादी फोरम, नेपालका लैनियाँ कमिटीद्वारा सप्तरीको तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका वडा नम्बर २ लैनियाँमा मङ्गलवार आयोजना गरिएको शुभकामना आदान-प्रदान कार्यक्रममा बोल्दै उनले यस्तो बताएका हुन्। कर्मचारी अभावका कारण प्रदेश २ मा विकास निर्माणका काम अघि बढ्न नसकेको मन्त्री साहले बताए। प्रदेशलाई व्यवस्थित गर्न ५

हजार कर्मचारीको आवश्यकता भएको तर संघीय सरकारले कर्मचारी नपाएकोमा गुनासो गर्दै उनले भने 'प्रदेशलाई असफल पार्न संघीय सरकारले कर्मचारी पठाउन ढिलाई गरिरहेको छ, तर प्रदेश सरकार कर्मचारी भर्ना गरेर भए पनि अगाडि बढ्छ।' प्रदेश सरकारले करार ऐन ल्याउन लागेको बताउँदै आवश्यकता अनुसार सचिवदेखि पालेसम्म प्रदेश सरकारले नै नियुक्ति गर्ने मन्त्री साहले बताए।

अधिकार प्राप्तिका लागि बलिदानी दिएका शहिदहरूको सहादताई स्मरण गर्दै अधिकार र विकास निर्माणका कामलाई सँगसँगै लिएर अगाडि बढ्नु पर्नेमा उनले

जोड दिए। नेपाल कृषि प्रधान देश भए पनि सरकारले कृषिलाई अहिलेसम्म पनि प्राथमिकता नदिएको भन्दै प्रदेश नम्बर २ का सरकारले नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको प्राथमिकतामा कृषिलाई राखेको जानकारी दिए। सिंचाई योजना अन्तर्गत लैनियाँमा ८० लाखको लगानीमा हुने डिप बोरिङ्ग दिने प्रतिवद्धता समेत मन्त्री साहले व्यक्त गरे। आफ्नै कार्यकालमा हर कको खेतमा पानी, हरेक विजुली उपलब्ध गराउने उनले प्रतिवद्धता जनाए। सिंचाई अभावका कारण मानवले खाने आहारा पशुलाई खुवाउनुपर्ने बाध्यता भएकोले सिंचाईको व्यवस्था गर्ने समेत प्रतिवद्धता व्यक्त गरे।

विवाह पंचमी महोत्सव गर्न प्रदेश सरकारले ५० लाख दिने

जनता समाजवादी

जनकपुरधाम / रामजानकी विवाह पंचमी महोत्सव भव्यताका साथ मनाउन प्रदेश सरकारले ५० लाख दिने निर्णय गरेको छ।

शुक्रवार सम्पन्न मन्त्री परिषद्को बैठकले हिन्दुहरूको महान उत्सवलाई प्राथमिकतामा राख्दै

उक्त निर्णय गरेको हो। प्रदेश सरकारले जनकपुर चुरोट कारखानाको परिसरमा रहेको प्रदेश सरकारको सचिवालयका मधेश भवन नामाकरण गरेको छ। एक महिना भित्र आवश्यक कर्मचारी पठाउन संघीय सरकारलाई आग्रह गरेको छ।

मन्त्रीपरिषद्को बैठकले प्रदेश सरकार तयार पारेको

कर्मचारी संगठनात्मक संरचना (ओएनएम)अनुसारको कर्मचारी एक महिनाभित्र पठाउन संघीय सरकारलाई आग्रह गर्ने निर्णय गरेको छ। एक महिनाभित्र संघीय सरकारले आवश्यक कर्मचारी नपठाए प्रदेश सरकारले आफै व्यवस्था गर्ने निर्णय समेत मन्त्री परिषद्को बैठकले गरेको छ।

बेलका नगरपालिकाको अनुरोध

- नगरलाई सदासर्वदा सफासुगन्धर राखौं।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता, जन्म, मृत्यु, विवाह र बसाई सराईजस्ता विषयको आफ्नो वडा कार्यलयमा गई दर्ता गरौं।
- बेलका नगरलाई स्वच्छ, प्रदुषण रहित सफा शहर बनाउन आफ्नो घरबाट उत्पादन हुने फोहोर आफै तह लगाऔं, कुहिने फोहोरबाट कम्पोस्ट मल बनाऔं।
- आफ्नो घर अगाडि पछाडिको खाली जग्गामा फूलवारी बनाऔं साथै वोट विरूवा रोपौं।
- घर नक्सा इजाजत लिएर मात्र घर निर्माण गरौं।
- नगरपालिकालाई बुझाउनु पर्ने सबै किसिमका करहरू समयमै बुझाई नगरको विकासमा सहयोग पुऱ्याऔं।
- आफ्ना चौपायहरू जथाभावी छाडा नछाडौं।
- अशुश्रुत खाद्य पदार्थ सेवन नगरौं साथै विक्री वितरण समेत नगरौं।
- सार्वजनिक सम्पत्तिहरूको सबै मिलेर संरक्षण गरौं।
- धुमपान, मध्यपान नगरौं, रोगबाट बचौं।
- सभ्य नागरिक बनौं, वन सिकारौं र सभ्य नगरपालिका बनाऔं।

बेलका नगरपालिकाको कार्यालय,
१ नं. प्रदेश, उदयपुर

दक्ष तथा अनुभवी चिकित्सकहरूबाट स्वास्थ्य सेवा फत्तेपुरमा

हाम्रो सेवाहरू:

यहाँ हरेक किसिमका बिरामीहरूको उपचार गर्नुकासाथै ल्याब टेष्ट, एक्स-रे, ओ. पि. डी., निवुलाईजर, फार्मोसी, गर्भवती महिला जाँच, प्रसुती सेवा तथा एम्बुलेन्स सेवा चौबिसै घण्टा उपलब्ध छ।

विशेषज्ञ डाक्टर

डा. संदीप शर्मा, हड-जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग

डा. दिलीप चौधरी, छाला-यौन तथा कुष्ठ रोग

डा. बरुण देव, नाक-कान तथा घाटी रोग विशेषज्ञ

जनसेवा पोलिक्लिनिक प्रा.लि

सप्तकोशी नपा-१, पारुहाङ्गचौक, फत्तेपुर, फोन नं ०३१-५५००५०

सुलभ इलेक्ट्रोनक्स सामन माता मनकामनामा

अब तपाईं हाम्रो बजार फत्तेपुर मा सामसुड, हिमस्टार कम्पनी का टिभि, फ्रीज, LED, सिएफएल बल्बहरू होलसेल मूल्यमा पाउनुका साथै EXIDE कम्पनीका सम्पूर्ण ब्याट्री, इन्भर्टर, सोलार प्यानल, मोटरसाइकल, गाडी आदिका ब्याट्री तथा ब्याट्रीमा लगाउने पानी सुलभ मूल्यमा पाउने हुने छ। मौकाको फाईदा उठाउनु होला।

प्रो.केदार श्रेष्ठ

माता मनकामना इन्टरप्राइजेज
सप्तकोशी नपा-१, फत्तेपुर

०३१-५५०१०६,

८८०७७७३८८१,

८८५२८११२८१

IME सेवा: यहाँ विश्वको जुनसुकै देशबाट पठाइएको रकम तुरुन्त पाउनुका साथै पठाइन्छ पनि।

खुशीको खवर ! खुशीको खवर !!

अनुकुल पोलिक्लिनिक

तपाईंको बजार फत्तेपुरमा अनुकुल पोलि क्लिनिकले विविन्न स्वास्थ्य उपचार सेवा प्रदान गर्दैआएको जानकारी गराइन्छ। विशिष्ट चिकित्सकहरूद्वारा स्वास्थ्य परिक्षण हुने। निम्न अनुसारको सेवा उपलब्ध हुने भएकाले मौकाको फाईदा लिनु हुन सर्वसाधारणलाई जानकारी गराइन्छ।

हाम्रो सेवाहरू

OPD, LAB, Ambulance, X-Ray, USG, Video X-Ray, Pharmacy, Oxygen & Neublizer सेवा २४ सैं घण्टा उपलब्ध छ र

सम्पर्क स्थान

N/C/ Bose (बंगाली निज निवास) त्रियुगा पुल नजिक

सप्तकोशी नगरपालिका फोन नं. ०३१-५५०१६२, ८७८३०२५७१२, ८८०७७५५८५३

नोट: आर्युवेदिक डाक्टरद्वारा वबासीर, हाइड्रोसिलको अपरेसन विना चिरफारको ग्यारेन्टीका साथ गरिन्छ।

Complete Mobile & Computer Concern

extra easy zone for excellent service in electrics,
education & entertainment

Saptakoshi Nagarpalika 1, Fattepur, Saptari

031-550014, 3dezone@gmail.com

